

БЕЛАРУСКАЯ МОЛАДЬ

Выдае: Згуртаваныне Беларускае Моладзі ў Амэрыцы

3

BYELORUSSIAN YOUTH

Published by Byelorussian Youth Association of America

1959

ЗЪМЕСТ

	бал.
Янка Купала	1
Янка Купала. Arise From Out Our People (верш)	2
З. Бядуля. (Па съвеце зь песьняю)	3
Юстыг: Смаленшчына — частка Беларусі	5
Беларускія назовы ў навуковых тэрмінах	6
Спорт у Беларусі	7
Можна табе запрапанаваць?	8
Старэйшыя малодшым	9
Хроніка	10
В. Шгэцька. Кот і Лісіца (народная казка)	12
БМ і чытачы	14
Канцавіца	16
Прачытай	17
Гумар	17

НАШЫЯ ПРАДСТАУНІЦТВЫ**ЗША**

Mr. M. Karanieuski, 14 Easton Ave., New Brunswick, New Jersey
 Mr. G. Korczyk, 53 Tenth St., Springfield, Mass.
 Mr. U. Duniec, 814 Brayton Ave., Cleveland 13, Ohio
 Mr. M. Kuczura, 1217 N. Wolcott Ave., Chicago 22, Illinois
 Mr. M. Sienka, 24 Herman St., South River, N. J.

Канада

Mr. U. Baranovich, 111 Lindsey Ave., Toronto, Ontario

Ангельшчына

Mr. A. Laszuk, 97 Moore Park Road, London S. W. 6

Бэльгія

Mr. U. Bakunovic, 19 Place Hoover, Louvain

Францыя

Mlle I. Symaniec, 49 Bd. de Bezons, Sartrouville (S. et O.)

Аўстралія

Mr. W. Akavity, 80 Tapleys Hill Rd., Royal Park, S. A.
 Mr. M. Nikan, 14 Steel St., Spotswood, Victoria

Адрыс рэдакцыі: „Беларуская Моладзь”, 401 Atlantic Ave., Brooklyn 17, N. Y.

Гадавая падпіска у ЗША й Канадзе — \$2. Грашовыя пераказы выстаўляць на:
 “BYELORUSSIAN YOUTH”

Byelorussian Youth Association of America, 401 Atlantic Ave., Brooklyn 17, N. Y.

БЕЛАРУСКАЯ МОЛАДЬ

Квартальны часопіс беларускага маладога пакаленія ў Амерыцы

Выдае: Згуртаванье Беларуское Моладзі ў Амерыцы

Рэдагуе: Калегія

Год выд. I

ЛІПЕНЬ 1959 г.

№3



ЯНКА КУПАЛА

8.VII. 1882 — 28. VI. 1942

JANKA KUPALA (Yanka Kupala) — the most prominent writer of modern Byelorussian (Whiteruthenian) literature, the spiritual leader of the Byelorussian cultural and political renaissance, the national martyr who, persecuted by the Russians, committed suicide in Moscow, having survived the attacks against Byelorussian culture in the 1930's owing to his immense popularity among his own people. Although recognized by the Soviet regime in Byelorussia, which claims that he supported it, more than 150 of his outstanding poems are prohibited, the rest are twisted and misinterpreted.

Janka Kupała

ARISE FROM OUT OUR PEOPLE, NATIVE SEER

Arise from out our people, native seer,
 Proclaim your burning, thunderous prophesies.
 With wisdom witchcraft from our nation clear,
 Which foes have cast on her for centuries.
 Into one fold all Biełaruś unite,
 From all take oaths and fealties sincere,
 That never will they sell their land, their might!
 Arise to break your country's chains, Oh, seer!
 Arise from out our people, fluent bard,
 Oh, minstrel of all past and future reigns.
 In raging lyrics tempest-like strike hard,
 With winds roar to the sound of clanging chains!
 Roar over all of Byelorussian lands,
 The hearts of drowsing men with fire bombard.
 O'er burial mounds resound with thund'rous bands.
 To rouse the sleeping dead, arise, Oh, bard!
 Arise from out our people, shining knight,
 And to the fray upon your fiery steed,
 Your plundered people— beggars without right,
 Lead into fire in their homeland's great need!
 The road to glory to your land reveal,
 Sweep from her fertile fields all foreign blight.
 On all her borders stand on guard with steel,
 Arise to liberate your land, Oh, knight!
 Arise from out our people, noble lord,
 To reconstruct your desolate domain,
 Your folk forget to whom they owe accord,
 And who has robbed them of their own terrain!
 All Biełaruś awaits its leader long,
 Your kingdom waits for you as God's award.
 And great it is, so beautiful and strong . . .
 'Neath Byelorussian flags appear, Oh, Lord!

August 28, 1919

Translated by Luba U. Terpak

for Belorussian Review (Munich, 1956, No. 3)

Моладзь у гісторыі Беларусі

НА СЪВЕЦЕ ЗЬ ПЕСЬНЯЮ

Дзіўным выпадкам беларуская песьня патрапіла вызначыцца ў самастойную адзінку ў другой палове XIX веку. Аб гэтым выпадку апавядаў у сваіх успамінах пішучаму гэтыя радкі наш паважаны пісьменнік Ядзевігін Ш. з бытнасці сваёй студэнтам—мэдыкам Маскоўскага Університету (у канцы 80-х гадоў).

У студэнтаў-народавольцаў пачаўся тады вялікі рух. І вось, аднаго разу, на сходцы ў універсітэце паліцыя сцапнула каля 300 чалавек і адправіла ў Бутырскую турму. Паміж імі быў і Ядзевігін Ш. У астрозе ад нуды моладзь выдумляла розныя забаўкі. Паміж іншымі, студэнты раздзяліліся на групы, поводле нацыянальнасцяў, і пачалі хорамі съпявальца свае нацыянальныя песні. Съпявалі свае народныя песні Украінцы, Літоўцы, Вялікарысы, Палякі, Татары, Каўкасцы, Жыды і іншыя. Дайшла чарга да прадстаўнікоў „Северазападнага Краю” (г. зн. „Паўночна-захоўнага Краю”, як Расейцы называлі тады Беларусь). Экспромтам быў зарганізаваны беларускі хор. Засыпвалі тыя родныя песні, якія памяталі з малых гадоў... Усёй студэнтары песьні вельмі спадабаліся. І людзі „бяз роду й племені” зъ „Севера—западнага Краю” пасъля гэтага „адкрыцця” залажылі свой беларускі гурток, зарганізвалі „Менскае Зямляцтва”, спаміж якога пасъля выйшла шмат беларускіх працаўнікоў-адраджэнцаў, якіх родная песня выклікала да творчага працы на ніве беларускага адраджэння.

Гэты першы гурток беларускіх студэнтаў, рассыяных пасъля па ўсіх

універсітэцкіх гарадох былое Расейскае імперыі, патрапіў усюды закладваць беларускія хоры й беларускія зямляцтвы. Ад славнага беларускага студэнцтва таго пакалення й вырас потым беларускі рух нашаніўскай эпохі.

Вельмі цікава апісвае ў сваіх студэнцкіх успамінах выдатны беларускі дзяяч Язэп Дыла (Назар Бываеўскі) аб беларускім канцэрце ў Дорпіце (Юр'еве, Эстонія), які ўладзіла Беларуское студэнцкае зямляцтва ў 1902 годзе. У гэтых зямляцтвах першае месца займалі мянчукі й магілеўцы. Зямляцтвы тады былі нелегальныя й насілі палітычныя харарактар. Беларуская студэнцкая моладзь паводле складу сваіх сяброў была найбольш дэмакратычная, бо гэта былі переважна элементы беднатаў: сялянства, мяшчанства й дробнага чыноўніцтва.

У 1902 годзе ўвосені, рыхтуючыся да звычайнага свайго студэнцкага балю, каб гэтым павялічыць сродкі дапамогі студэнцкай беднаце, Беларусы—студэнты захацелі заняць першы раз сярод іншых нацыянальных нумароў канцэрту сваё месца. Склікалі супольны сход мянчукоў і магілеўцаў, на якім пастанавілі стварыць беларускі хор. На чале хору стаў студэнт Зыкаў. Нотаў, кажа ў сваіх успамінах Язэп Дыла, у нас ня было, песні свае мы пяялі з памяці. Давялося з голасу й памяці запісаць і палажыць на ноты лепшае з таго, што звычайна съпявалі мы на сваіх таварыскіх вечарынках. Хор склаўся неўлікі, праўда, нешта больш за 20 чалавек, але Зыкаў гэтак узяўся апра-

цоўваць нас і так нарыйтаваў гаты імправізаваны хор, што праз тыдзень мы, Беларусы, самі дзівіліся з таго што ўдала ѹ гэткі нябедны ў нашых руках апыніўся рэпэртуар. Канечне, сярод тых песняў, якія мы меліся даць на сцене, былі добра вядомыя „Было ѹ бацькі трывыны”, „Чалавек жонку б’е, бічуе”. Але разам з тым былі новыя рэчы, якія да гэтага якраз канцэрту ўспомнілі нашыя магілеўцы й мянчукі, як „Пазарасталі сцежкі—дарожкі”, „Даліна—далініца”, „Чаму-ж мне ня пець” і ішыя.

Студэнты іншых нацыянальнасьцяў занепакоіліся аб тым, каб Беларусы сваймі „дзікімі” съпевамі не папсулі ім звычайна ўдачлівы баль, але Беларусы—студэнты зайлалі ў палітычным руху нагэтулькі пачаснае месца, што запэуненые Наркевіча (старшыні хаўруснай студэнцкай рады) і Зыкава супакоіла ўсіх.

На вечары беларускі хор меў найвялікшы посыпех. Сыпвалі ўсе нязвычайна стройна, умяркована ѹ удала. Беларускі хор змусілі выкананы фактычна ўвесь свой рэпэртуар і, толькі па заяве загадчыкаў канцэрту, пры-

йшлося зыйсьці з падмосткаў, ня гледзячы на няўпышныя воплескі й за- патрабаваныні назад на сцену. У антракце каля беларускага хору, які згуртаваўся ѹ вадным месцы, сабралася шмат публікі, і кіраўніку хору Зыкаву прыйшлося выслушаць бясконца кампліментаў на адрыс беларускага народнае песні, а студэнцкая эстонская арганізацыя запрасіла нас даць адзін вечар для сваіх сябров у іхным карпаратыўным памешканні.

Яшчэ выступалі на гэтым вечары Украінцы, Грузіны, Армяне. Iх сардэчна віталі, але фактычна гэроюмі студэнцкага балю ѹ той вечар былі Беларусы. Гэта выразна адзначылі рэцэнзэнты нямецкіх і эстонскіх часопісаў у Дорпаце.

Так, — канчае свае ўспаміны Язэп Дыла, — наш беларускі студэнцкі хор у Дорпаце рабіў сваю маленькую, але разам з тым і вялікую, справу працярэбліваныя дарогі для роднае песні, а зь ёю і для беларускага мовы.

3. Бядуля,

„Вольны Сыцяг” № 6 (8), 1921 г.

УВАГА!

ГРАШОВАЯ ДАЛАМОГА СТУДЭНТАМ

Студэнцкі Стыпэндыяльны Фонд пры ЦВАА дае фінансовую даламогу. З заявамі зварачацца да старшыні аддзелу ССФ на Паўночную Амэрыку д-ра А. Вярбіцкага на адрыс: Dr. E. WIERBICKI, R. O. Box 301, Waterloo, Iowa. Да заявы трэба далучыць пасыветку аб пасыпаховасці. Стыпэндыі даюцца поўныя або часткавыя — у форме пазыкі, што мусіць быць зверненая па сканчэнні навукі з пачаткам заработка працы.

Загадка: Круглае, гарбатае, вакол махнатае, па баках белае, у сярэдзіне горнае, як прыйдзе бяда — пацягэ вада.

СМАЛЕНІШЧЫНА —

ЧАСТКА БЕЛАРУСІ

(Працяг з № 1)

Рэспубліка Вялікі Ноўгарад, змагаючыся з Сузdal'цамі, заве ў 1136 г. да сябе на пасад Расьціславічаў. У 1216 г. Смальняне й Пскоўскія Крывічы памагаюць Ноўгарадцам вызваліцца ад Сузdal'скага ўлады. Ад апошняе чверці 12-га стагодзьдзя да находу Татараў на Смаленск у 1240 г., то смаленскія Расьціславічы, то северскія Беларусы з дынастыі Вольгавічаў княжылі ў Кіеве.

У 1240 г. Татары, заваяваўшы Сузdal'цаў і беларускага племя Вяцічаў, нападаюць на Смаленск, і толькі пасля зацятае бітвы Беларусы змушаюць іх спыніць наход на Беларусь і адступіць назад на ўсход. (Св. Мяркура Смаленскага, які загінуў пры гэтай перамозе над Татарамі, дагэтуль Смальняне ўважаюць за патрона святога гораду). Ад гэнага часу магутнасць Смаленішчыны пачынае ўпадаць. Новыя находы Татараў і падуладнай ім Масквы аслабляюць княства ѹ прымушаюць Смаленцаў шукаць хаўруснікаў у новапаўсталым задзіночаным беларускім гаспадарсьціве — Ліцьве. Вялікі Князь Смаленскі Іван Аляксандравіч прызнае князя Гедыміна за свайго „старшага брата” і з даламогай Гедымінавага сына, Вялікага Князя Альгерда, здабывае назад ад Масквы места Мажайск (у 1341 г.) і Ржэва (у 1355 г.). Смаленскія войскі ўзноў-жа памагаюць Ліцьве ѹ войнах супраць Крыжакоў у Прусах. У 1395 г. Смаленішчына фармальна далучаецца да Вялікага Княства Літоўскага. Смаленскія палкі адыгралі наважальную ролю пры перамозе злучаных беларуска-польскіх войс-

каў над крыжацкім ордэнам у 1410 г. пад Грунвальдам.

Будучы ѹ межах Літвы, Смаленішчына дала беларускаму народу шмат выдатных палітычных і культурных дзеячоў, не зважаючы на ўсё цяжэйшае вайсковае ходанье з усходнім суседам — Масквою. Сярод іх асабліва вызначыўся князёўскі род Сапегаў. Князь Леў Сапега, канцлер Вялікага Княства Літоўскага у 17-ым стагодзьдзі, ведамы ѹ гісторыі як таленавіты палітык і праўнік. Яму прыпісваецца навейшая рэдакцыя беларускага праўнага кодэкса — Літоўскага Статуту. Таксама ѹ найранейшая рэдакцыя летапісаў Вялікага Княства Літоўскага паходзіць із Смаленску — з канца 14-га ѹ пачатку 15-га стагодзьдзя.

Пачынаючы ад канца 14-га стагодзьдзя, найцяжэйшай проблемай смаленскай зямлі сталася бязупыннае абароннае змаганье супраць агрэсіўнага Княства Маскоўскага — працягальніка палітыкі ранейшых варогу — Сузdal'цаў.

У 15-ым стагодзьдзі Москва, будучы ўсё яшчэ паслухмяным васалам татарскіх ханаў, усё дужэе ѹ паступова вывальняеца ад татарскага ўлады. Карыстаючы зь цяжкога палажэння злучанага польска-літоўскага гаспадарства, якое на пачатку 16-га ст. мусіла бараніцца ад Туркаў на паўдзённым усходзе ѹ адначасна абладжваць нутраныя непарацкі ѿ Польшчы, Москва паступова захапляе ўзымежныя смаленскія землі. Толькі пад канец 16-га ст., у вайне 1558-1582 г. Літва ськіроўвае сілы на Усход суп-

раць Москвы ў разбіве яе. Маскоўскі князь Іван IV Грозны просіць інтэрвэнцыі папы рымскага, падаючы яму надзею на вярненіе Маскоўшчыны на каталіцтва. Нарэшце, у 1582 г., дзякуючы інтэрвэнцыі папы, даходзіць да замірэння, якое пакідае Смаленск на некі час пад уладай Москвы.

На пачатку 17-га стагодзьдзя у Маскоўшчыне паўстае дынастычны крызіс і настает палітычная анархія. Зы ёе карыстаюць Смальняне, разам зь іншымі Беларусамі, што належылі да Вялікага Княства Маскоўскага (Вяцічы, Псковічы). Яны паўстаюць супраць маскоўскае ўлады ў падтрымкаючы г. зв. „цара самазванца”.

Палітычнае злучэніе Вялікага Княства Літоўскага з Польшчай, спачатковым заданнем якога была ўзаемная дапамога супраць супольных врагоў, часта наадварот — звязала Беларусамі руکі пры абароне сваіх земляў перад маскоўскім наступам. Нутраныя закалоты ў Польшчы ды ейныя непаразуменыні з заходнімі ў паўдзённымі суседзьмі былі зусім чужая Ліцьве ў толькі адцягвалі ўвагу

(працяг на бал. 15)

БЕЛАРУСКІЯ НАЗОВЫ Ў НАВУКОВЫХ ТЭРМІНАХ

Беларусія (*Belorussiella gen.*) — род фарамініфэр, упярышыню знайдзены ў адкладах крэйды на Берасцейшыне і ў Горадзеншчыне ды названы паводле краю знаходу.

Гродноліт (*Grodnolith*) — мінерал з групы фасфарыту, упярышыню знайдзены каля Горадна.

Брагініт (*Braginite*) — мэтэарыт, трэйці ў съвеце вялікіню ў сярод мэтэарытаў гэтага тыпу, названы ў гэсці беларускага мястэгка Брагіна, дзе быў знайдзены.

ды патрэбнае войска ад абароны ўсходніх межаў. Гэтак было і ў часе дынастычнага крызісу ў Москве. Польска-літоўская Рэчпаспалітая не патрапіла выкарыстаць пары найбольшага хаосу ў Маскоўшчыне, і толькі раўнуючы позна, у 1609 г., кароль Жыгімонт IV Ваза пачынае ваенныя дзеянні супраць Москвы ў здабыве назад Смаленск. Пасля аблогі Москвы войскам літоўскага гетмана Хадкевіча, вайна спыняецца у 1618 г. замірэннем на 14 год. Смаленшчына ў Браншчына ўзноў уваходзяць у склад Вялікага Княства Літоўскага ўтвораць разам „Смаленскае ваяводзтва”.

У 1654 г. выбухае на Украіне кацае паўстаньне на чале з Багданам Хмельніцкім, якое запачатковуе агульную ваенную завіруху на ўсходзе Эўропы. Рэчпаспалітая, у стане палітычнага ў сацыяльнага раскладу ў слаба дарыхтаваная вайскова, вядзе няроўнае змаганье супраць Маскалёў, Казакоў ды Швэдаў. У 1658 г. войскі Рэчпаспалітае перамагаюць

СПОРТ У БЕЛАРУСІ

АГЛЯД СПАРТОВЫХ НАДЗЕЯУ ЗА 1958 ГОД.

Хіба найбольш удала выступалі на міжнароднай арэне беларускія дужанынкі. У пяршынсьціве СССР з клясычнага дужаньня яны занялі 2-ое месца, пасля Украіны. Беларускі дужанынк Алег Караваеў стаўся чэмпіёнам СССР і съвету ў лёгкай вазе. На пяршынсьціве съвету ў Будапешце апрача таго У. Сташкевіч заняў другое месца ў поўцяжкай вазе. Гасціваваны беларускіх дужанынкаў у Польшчы канчаюцца перамогамі: БССР — Польшча 10:6 і Менск — Варшава 6:2 і 7:1.

Беларускія фэхтавальнікі, а сярод іх асабліва шпажыстыя, уваішлі ў міжнародную эліту. Шпажыстыя Арнольд Чарнушэвіч і Аляксандар Паўлоўскі сталіся чэмпіёнамі СССР. Яны найбольш прычыніліся да перамогі Беларусі над Прывалтыкай (Лятувой, Лацвіяй і Эстоніяй) у фэхтаванні. Апрача таго, Чарнушэвіч заняў першае месца ў міжнародных змаганнях у Ляйпцигу, пераможшы чэмпіёна съвету, мадзяра Барані, а Паўлоўскі — трэйцяе месца.

У галіне боксу асабліва вызначыўся Андрэй Абрамаў у цяжкай вазе. Яго сінія прызнаюць за найлепшага баксёра СССР у гэтай вазе. Из 122 змаганняў ён выграў 110.

У цяжкай атлетыцы калішні чэмпіён СССР, мянчанін Аўген Новікаў, мусіў здаволіцца другім месцам, падняўши агулам 480 кг.

І каралева спорту, лёгкая атлетыка, можа пахваліцца маладымі талентамі сярод беларускіх спартаваў. Шмат абяцае 19-цігадовы менскі студэнт Уладзімер Гараеў, які скочыў удаљ 7.52 м. (24 футы, 7 інчаў) і 15.53 м. у

патройным скоку (51 ф.), устанаўлюючы гэтым новыя рэкорды БССР. Ягоныя дасягненыні — адны з найлепшых у съвеце ў 1958 г. (Найлепшыя — 7.81 м. і 16.59 м.).

Таксама 19-цігадовы Аляксей Валтоўскі пабіў рэкорд БССР, кінуўшы кулю на 15.96 м. (52 фут. 5 ін.). Апрача таго, ён, відаць, неўзабаве дагоніць у кіданыні молатам ведамага Mixася Крываноса, які ў леташнім сезоне застаўся найлепшым у Эўропе (кінуўшы молат на 66.88 м. — 218 фут. 8 ін.), але мусіў перадаць сусветны рэкорд Амэрыканцу Канолі (68.68 м.). Балтоўскі кінуў молат на 63.13 м.

Іншы ведамы беларускі лёгкаатлет, Уладзімер Булатаў і сёлета застаўся чэмпіёнам СССР у скоку з жэрдкаю. Ён паправіў рэкорд СССР да 4.56 м. (14 фут. 11½ ін.). Ён-жа неспадзявана перамог амэрыканскіх скакуноў у міжнародным змаганьні СССР — Амэрыка з вынікам 4.50 м.

У 1958 годзе Булатаў знайшоў сабе вельмі здольнага маладога спаборніка ў скоку з жэрдкаю, случчака Аўгена Трафімовіча. У лёгкаатлетычнай сустрэчы 4-ох рэспублік (Беларусі і прывалтыкіх рэспублік) Трафімовіч першы раз перамог Булатава, скочыўшы 4.40 м. (14 фут. 9 ін.). Сустрэчу выгравала Беларусь.

Апрача таго, устанавілі новыя рэкорды БССР: У. Булыгін — 1.97 м. у скоку ўвышкі, Я. Сакалоў — 8:21.6 мін. у бегу на 3 км., і Mixася Тур з Берасця — 72.85 м. у кіданыні дзідаю.

Сярод жанчынаў надалей трymае сваю моцную пазыцыю мянчанка Марыя Іткіна, спэцыялістка ў беганыні. І сёлета ейныя дасягненыні найлеп-

шыя на съвеце: 24.2 сэк. на 200 м. і 54.5 сэк. на 400 м.

Тацьцяна Аўрамава выгравала бег на 800 м. у міжнароднай суперечы ў Пaryжы ў часе 2:10.6 мін.

У галіне веславаньня берасцейскі спартовец В. Навумаў выйшаў адным з найлепшых у съвеце, здабыўшы 3 залатыя мэдалі ў пяршынсьціве съвету ў Бэльгіі.

У зімовым спорце таксама знайшліся моцныя адзінкі. Іртавец (лыжнік) Аркадзь Кальцоў заняў першае месца ў бегу на іртах (лыжах) на 30 км. пры ўсесаюзных армейскіх спаборніцтвах. Ягоны час — 1:43.03 гадз. Чэмпіён БССР у беганыні на коўзіках (канькох), Адвард Матусевіч, заняў 2-ое месца на ўсесаюзным пяршынсьціве, прабегшы 1500 м. за 2:22.0 мін., 5 км. за 8:31.0 мін. і 10 км за 17:54.7

мін.

У шахматах Беларусы адны з найлепшых у Усходній Эўропе. Кіра Зварыкіна зь Менску заняла 2-ое месца у пяршынсьціве СССР для жанчынаў. У суперечы з шахматнай камандай Польшчы Беларусы выгравалі 41:23.

Наймацнейшыя футбольныя каманды БССР, „Спартак” Менск і „Ураджай” Менск закончылі сэзон на другім і чацвёртым месцы ў савецкай лізе „Б”.

Пры ўсіх паважных дасягненіях шмат якіх беларускіх спартоўцаў, мізерныя жыцьцёвыя абставіны падрываюць мараль спартоўцаў у БССР і сыпіхаюць некаторых на шлях п'янства. Спартовая прэса БССР жаліцца на шмат выпадкаў п'янства ды выкліканаага ім авантурніцтва сярод футбалістых, баксераў ды іншых.

Увага!

ХТО ДУЖЭЙШЫ? ХТО СПРЫТНЕЙШЫ?

4-5 ліпеня 1959 г. у Саўт-Рывэры, Н. Дж.

ПЕРШАЯ СПАРТОВАЯ СУСТРЭЧА БЕЛАРУСКАЕ МОЛАДЗІ АМЭРЫКІ

У праграме: футбол, волейбол, тэніс, пін-понг, лёгкая атлетыка, вечарына й выбары „Міс беларускага спорту”.

МОЖНА ТАБЕ ЗАПРАПАНАВАЦЬ АДНУ РЭЧ?

Ты пэўна, часта думаеш, што карыснага можна было-б зрабіць. Ці думаў ты калі-небудзь, каб выкарыстаць сваё веданыне ангельскае мовы? Гэта-ж так проста і так цікава! У беларускім фальклёры і мастацкай літаратуры — гэткае багацьце прыгожых і павучальных рэчаў: фантастычных казак, забаўных апавяданньняў, мэлядыйных вершаў і паэмаў. Беларуская літаратура — гэта найлепшы способ паказаць прыгажосць нашага краю й творчыя здольнасці нашага народу.

Гэты паказ, аднак, ня кожнаму лёгкій прости. Але ты можаш гэта рабіць. Пасправай одно і пабачыш, як гэта паглыбляе твае веды мовы й жыцця. А прыйдзе час, „Беларуская Моладзь” надрукуе (а мо і асобным зборнікам выдаесьць) мастацкія пераклады беларускіх літаратурных твораў, зробленыя чытачамі часапісу.

Калі ня ведаеш, што найлепш надавалася-б да перакладу — парайся з намі. — Рэдакцыя.



Фота Я. Пазняка

Сябры ЗБМА на парадзе лялльнасці ў Нью-Ёрку

25 красавіка 1959 г.

СТАРЭЙШЫЯ МАЛОДШЫМ

Куды-б ні закінуў Вас лёс, будзьце думкамі і сэрцамі сваймі на Бацькаўшчыне з родным народам.

М. Рагажэцкі

Шмат хто зь людзей мае здольнасць свае пахібкі разуму, гэсьці і сумленыя загладжваць языком. Таму грамадзкая вартасць галавека залежыць ад ягоных узынкаў. Трэба жадаць, каб узынкі нашы выходзілі із шытрага, гэснага сэрца сына Беларусі.

Міхась Міцкевіч

Хто ня жыў для другіх, а толькі выклюгна для сябе, той ніколі ў людзкой памяці жыць ня будзе.

Андрэй Сывіслакі

Як гаста мы сяньня шукаем сълядоў мінуласці нашага народа і як мала сълядоў па сабе пакідаем.

Міхась Тулейка

ХРОНІКА**КЛІУЛЕНД**

Наймалодшыя на міжнародным фэстывалі

3-га травеня вучні Беларускай школы ў Кліўленьдзе выступілі на міжнародным фэстывалі, што адбываўся ў найбольшай залі Кліўленду. Час кажнае нацыянальнасці быў вельмі абмежаваны. Беларуская танцевальная група (пад кірауніцтвам сяброўкі Мані Лук'янчык) пратанцевала народны танец „Крыжачок”. Вельмі суцяшальная зъява, што прыходзіць зъмена старэйшай моладзі ды гэтак удала рэпразэнтуе Беларусаў.

На тэлевізіі

14 чырвеня беларуская моладзь выступіла ў ваднай з найбольш папулярных тэлевізійных гадзінных праграмаў Кліўленду, робячы гэтым вялікі ўклад у пашырэнне беларускага ѹмовільніцтва. На самым пачатку кіраунік праграмы зазначыў, што гэтым разам прэзэнтуе беларускую моладзь зъ песьнямі й танцамі, што ўсім будзе цікава пабачыць. Пасьля колькіх нумароў, выкананых іншымі групамі, кіраунік праграмы пазнаёміў глядачоў зъ кірауніком беларускай моладзі ў Кліўленьдзе сябрам Уладзімерам Дунцом, а сяброўка Мані Лук'янчык каротка расказала пра Беларусь. Пасьля гэтага Іра Каляда праспявала „Васілёчкі” пад акампанімэнт Уладзімера Ліцьвінкі й Mixasія Стречаня. Танцевальная гурток выканала „Ляўоніху”.

Як выявілася пасьля, праграму гэтую бачыла шмат Амерыканцаў. Пра выступ Беларусаў было таксама пададзена ў прэсе. Пры сустрэчах з Амерыканцамі часта можна пачуць цверджаньні, што беларускія

народныя танцы вельмі вясёлыя, шпаркія й прыгожыя, што рэдка можна сустрэць у іншых нацыянальнасціяў.

Дзякуючы моладзі, у Кліўленьдзе неўзабаве ўсе будуть ведаць пра Беларусаў ды іхныя імкнені.

СПОРТ

На пляцы пры Беларускім Доме ёсьць месца для сеткі. Тут беларуская валейбольная дружына часта сустракаецца зь іншымі спартоўцамі. Неўзабаве маюць пачацца пін-понгавы й шахматны турніры. Цяпер усе спартсмены рыхтуюцца да першага спартовае сустрэчы беларускай моладзі Амерыкі ды спадзяюцца прывезьці пару кубкаў.

НЬЮ-ЁРК**Пін-понгавы турнір.**

4 сакавіка ў нью-ёркаўскім аддзеле ЗБМА закончылася пяршынство ў пін-понгу. Першага месца здабыў А. Лысюк, другое — В. Станкевіч, трэцяе — В. Паланевіч.

На парадзе ляялнасці.

25 красавіка беларуская моладзь, разам із старэйшымі грамадзтвам, узяла дзейны ўдзел у чародным парадзе ляялнасці ў Нью-Ёрку. Сёлета Беларусы, пакінуўшы збоку розыніцу групавых паглядаў, ішлі на парадзе аднай вялікай калёнай. Моладзь вітае гэткі пачын, і будзе яго заўсёды падтрымваць, як і сёлета, сваім лічным удзелам на парадзе ў нацыянальной вопратцы.

А. Несцяровіч у управе РНМ

25 красавіка адбылося паседжаньне управы Рады Народных Мастацтваў

(РНМ), міжнацыянальнае амэрыканскае арганізацыі, што гуртую вакол сябе 23 розныя нацыянальнасці для культурнае рэпразэнтацыі. Беларусь у РНМ прадстаўленая сябрамі ньюёркаўскага аддзелу ЗБМА. На паседжаньні прадстаўнік ад ЗБМА А. Несцяровіч быў абраны ў управу РНМ за старшыню аддзелу народнае музыкі.

Студэнты актыўізуюца

10 травеня ў ньюёркаўскім аддзеле Беларуска-Амерыканскага Акадэмічнага Таварыства (БААТ) адбываўся першыбарны сход. За кірауніка аддзелу быў абраны інж. В. Русак, сакратаром застаўся А. Несцяровіч, рэферэнтам выдавецкіх справаў — інж. Ю. Станкевіч.

Вечарына БМ

15 травеня рэдкалегія часопісу БМ ладзіла другое ігрышча на падтрыманьне выдавецтва „Беларуская Моладзь”. Прыйшлі ў касу: 30 даляраў.

На міжнацыянальным фэстывалі

15 травеня ньюёркаўскі танцевальный гурток пад кірауніцтвам сп-чны Аллы Орса браў удзел у вясінням фэстывалі РНМ у Іст Арэндж, Н. Дж., выкананьнем ляўоніхі, таўкачыкаў і мікіты. Старшыня Рады Народных Мастацтваў Ганэр Голм асабліва адзначыў добры выступ беларускай моладзі.

Віншуем із здабыццём вышэйшае асьветы!

У чырвені 1959 г. закончылі універсітэцкую навуку з дыплёмам бакаліяўра: сяброўка Клава Ярошэвіч -- у

Загадка: Въшэй за ўсіх стаіць, навокал глядзіць, у белай капулі й люльку курыць.

галіне музыкі, Вячаслаў Станкевіч — у электрычнай інжынерыі й Расціслаў Гарошка — у фізыцы. Гарадзкі Універсітэт Нью-Ёрку ўдзяліў сябру Гарошку дзіве ўзнагароды — за творчы выслак у галіне фізыкі ды за выдатныя ўдачы ў г. зв. „ганаровых курсах” (Яны не вымагаюцца дзеля атрымання дыплёму й бяруцца студэнтамі дабраахвотна).

Жадаем абсалвантам удачаў у фаховай, а таксама ў беларускай грамадзкай працы.

Заканчэнне школьнага году

13 чырвеня Беларуская школа ў Нью-Ёрку ўрачыста закончыла навучальны год. Напружаны час экзаменаў і ўрачысты мамент выдачы пасьветчання ў завяршыла ўдалая масцяцкая частка: дэкламацыі, съпевы, сцэнічны абрэзок „Лясная казка” (пад кірауніцтвам настаўніцы сп-ні Н. Орса).

Школу наведвала 18 вучняў, што былі падзеленыя на дзіве группы. Малодшая група вучылася беларускай мовы й Закону Божага, а старэйшая, што складаецца пераважна з сябром ЗБМА, вучылася, апрача таго, гісторыі й геаграфіі Беларусі.

САУТ-РЫВЭР — НЬЮ-БРАНСУІК**Рэфэрат**

22 траўня ў будынку ІУКА ў Нью-Брансуйку сп. У. Кабушка прачытаў моладзі рэфэрат „Францішак Скарпіна й друкарства на Беларусі”.

Рэгулярныя зборкі сяброў аддзелу адбываюцца, як і дагэтуль, штотыдніцы ў будынку ІУКА.

Наймалодшым

КОТ І ЛІСІЦА

(народная казка)

Пайшоў раз Кот лавіць мышы ў лес. Ціхенька крадзеца то пад адзін куст, то пад другі, па дрэвах разглядае, у мох таропіцца. І гэтак, куст па кусьце, Кот і глыбей у лес зацягнуўся. Выткнуўшыся з-за куста угледзеў ён ніколі яшчэ ня бачанае: нейкая рыжая звярынка, нібыся да сабакі падобная; ходзіць пад старымі хвоямі, зьбірае нешта, нечым занятая. Кот пільна прыглядаўся ёй, але ні яўкнуў, ні аказаўся — яму трохі й страх яе было. А гэта была Лісіца, яна прыйшла дровы зьбіраць, бо ў нары халаднавата было. Калі толькі Кот выбраўся назад завярнуцца, Лісіца прыкмеціла яго сваім зоркім вокам ды спынілася, глядзіць. А Кот, пабачыўши, што яна глядзіць — стаў. Глядзіць адно на аднаго.

— Оў! Я яшчэ ня бачыла гэткае звярынкі, — пачала Лісіца.

— Мяў! І я ня бачыў гэткае, як ты, — працягнуў Кот.

Лісіца, доўга ня думаючы, запяяла Кату навіну:

— Дык давай пажэнімся з табою.

А Кот не зъянтэжыўся:

— Яў! Давай!

— Дык пайдзем да мяне, у маю хатку.

Так Кот і трапіў у жаніхі.

Лісіца кінула дровы зьбіраць ды павяла Ката ў сваю хату. Кату ня зусім было ўцям жыцьцё ягонае таварышкі: вядзе нейдзе у зямлю, у нару. Але Кот ідзе. Прывяла. Бачыць Кот, што хата выглядае нічога сабе: ёсьць і легчы дзе, і печ стаіць, і прыпек ля печы.

— Сядай на прыпеку, — кажа Лісіца, — зараз будзем у печы паліць.

Кот сеў — што-ж? Лісіца пачала ў печы падпальваць, аладкі рагчыняць, а Кот пазірае. Лісіца, як і ўсе жанкі—гаваркая, усё гаворыць Кату ды гаворыць, а ён адно мурчыць сабе пад носам. Ну і пачала аладкі пячы ды Ката-мужыка частаваць. Бачыць Кот, што тут не праладзе, перазімую. Наеўся ён і сядзіць на цёплым прыпеку, вока жмурачы.

— Ты мусіць міргаеш на мяне, — пажартавала Лісіца.

— Да не, гэта ў мяне натура гэткая, мужчынская.

— Дык ты ўжо дому глядзі, а я пайду дровы дазьбіраю, — кажа Лісіца.

Кот згадзіўся.

Ідзе гэта Лісіца дровы дазьбіраць, а рада, толькі хвастом махае — мужыка знайшла. Па дарозе сустракаюць яе Воўк зь Медзьвядзём.

— Ну, як, кумка-галубка, жывеш? — пытаецца Мядзьведзь.

— А добра, дзякую. Цяпер я ўжо не баюся вас, у мяне гаспадар ёсьць.

— Гаспадар?! Што-ж там за гаспадар? — выкрывіўся Воўк.

— А вось пайдзем, паглядзіце.

— Ну, пайдзем, — згадзіліся Воўк зь Медзьвядзём.

Прыйшлі пад нару. Лісіца іх у хату просіць. Але яны ніяк не падзеляцца, каму першаму лезьці, бо мусіць там нешта страшное, калі Лісіца баяцца іх перастала.

**8-МЫ ГАДАВЫ ЗЬЕЗД ЗГУРТАВАНЬНЯ БЕЛАРУСКАЕ МОЛАДЗІ
У АМЭРЫЦЫ (ЗБМА)**

5 - 7 верасьня 1959 г. (LABOR DAY WEEKEND)

у Саўт-Рывэры, Нью-Джэрзы

7 Grochowiaak Street (рог Raritan Ave.)

У праграме: справаздачы й перавыбары галоўнага кірауніцтва,
конкурс народнае вопраткі,
канцэрт аддзелаў ЗБМА,
сяброўская вечарына,
абед-банкет ды інш.

УСІХ ВЕТЛІВА ЗАПРАШАЕМ! ГАЛОУНАЕ КІРАУНІЦТВА ЗБМА

— Ты дужэйшы, — кажа Воўк Медзьвядзю, — ты лезь першы.

Хоць і не хацелася Медзьвядзю, але ткі выбраўся першы. Па-чай ён ціхенька лезьці, а Кот насыцеражыўся ды слухае, што робіцца — ня Лісічын паварот пачуўся. Толькі Мядзьведзь хацеў схавацца ў нары, як раптам назад, мэрам на яго хто-небудзь вару пыр-снуў.

— О не! Ня хочу! У мяне аж іскры з наса пасыпаліся, як цяў. Лезь ты, Воўча, ты спрытнейшы на гэткія штуки.

Воўк, бачачы, што гэткія справы, прыхітрыўся — палез задам. Але ня управіўся ў задніх лапаў у нару схаваць добра, як зь піскам нагару выскачыў!

— Хо, хо! Гэта дык гаспадар, я думаў і хвост у нары застаўся. Добра съпле.

А Лісіца цешыцца — рагоча, аж заходзіцца.

Так у нары ў не давялося пабачыць гаспадара Медзьвядзю з

Ваўком. А пабачыць хочацца, ды яшчэ гэткага гада, што да нары й не падыходзь.

Тады Лісіца ім і кажа: „Вы схавайцесь ў лесе, а я буду зь ім на пагулянку йсьці. Вось тады й угледзіце”.

Так і зрабілі. Адыйшлі Воўк з Медзьвядзём у лес, выбралі месца, дзе прымасціца, каб добра бачыць, ды началі хавацца. Мядзьведзь, як спраўнейшы ў гэтым, палез на дрэва, а Воўк у лісьце зашыўся. Чакаюць.

Во здалёк паказалася Лісіца з Катом. Кот ідзе поруч — задаецца, хвост дагары, вусы падкруціў. Першы ўбачыў Мядзьведзь з дрэва, а Воўк толькі вуха высадзіў ды слухае. Крычыць Мядзьведзь Воўку, што ўжо йдуць, і дзівіцца: „А браце ты мой, із стрэльбаю на пляочах і надта съмелы!” Ваўку захацелася глянуць, ды зашастаў лісьцем, падымаючы галаву. А Кот, як кот, думаў, што мыш, і кінуўся ў гэнае лісьце. Воўк-жа, як глянуў, што на яго кідаецца, дык ускочыў сполаху ды ў ногі. Але не далёка адбегся, бо ад страху упаў і дух спусціў — скончыўся. А Кот таксама спалохаўся ня менш, як Воўк, ды на дрэва. А на дрэве Мядзьведзь аж зьнямеў — ён думаў, што ўжо й па яго лезе Кот, ды з дрэва ходу. Але як скочыў, дык адно гохнуў — забіўся. Кот на дрэве сядзіць-глядзіць, што робіцца, што за праявы. А Воўк зь Медзьвядзём тымчасам пасыпелі й на той съвет выбрацца.

А Лісіца ад съмеху аж качаецца, рада, што мужык гэткі ваяка вялікі.

Калі Лісіца з Катом дадому прыйшлі, дык Лісіца за гэта такі баль зрабіла ў сваёй хаце, што хто там ні пагуляй. Гулялі ўсе, хто толькі лес засяляе. Лісы на скрыпках вечарынку ѹгралі, а ўсе танцавалі пабраўшыся. І я там быў, лявоніху скакаў із звярамі, з Катом пра жыцьцё ў нашай вёсцы гаварылі. А помню ўсё гэта, як сяньня.

Запісаў В. Шгэцька.

БМ І ЧЫТАЧЫ

Віншую зь „Беларускай Моладзязі”!
Мюнхэн, Нямеггына.

Уладзімер Цывірка

Шгыра вітаем Ваш пагын і жадаю Вам памыснасці ў працы.
Мадрыд, Гішпанія.

В. Сенкевіч,
Беларуская Сэкцыя Гішпанскага Нацыянальнага Радыя.

СМАЛЕНШЧЫНА (працяг)

Ішвэдаў ды выганяюць іх з Польшчы. Вайна з Москвою трывае й без далейшай дапамогі польскіх войскаў канчаецца у 1667 г. замірэннем у Андрушаве, ля Амсьціслава. Гэтае некарыснае Ліцьве замірэнне пакінула Смаленшчыну пад уладай Масквы — да сяньняшняга дня, г. зн. на 290 год, — 120 год даўжэй, чымся рашта Беларусі пад маскоўскай уладай.

Цікава адзначыць, што да падстаныя 1863 г. маскоўскія ўлады адкрыта прызнавалі, што жыхарства Смаленшчыны — беларускае. Паводле попису 1860 г. Беларусаў у Смаленскай губэрні запісаны 1,222,000 чалавек. Пасыля падстаныя 1863 г. маскоўскім ўладамі выяўляеца імкненне сыцерці Беларусаў з твару зямлі ўсімі магчымымі способамі. Дзеля таго ў попісе 1897 г. Беларусаў у Смаленшчыне налічваеца ўжо толькі 100,757 на агульны лік жыхарства 1,525,000. Прыраўнавашы колькасць Беларусаў Смаленшчыны у 1860 г. да агульнага ліку жыхарства губэрні у 1897 г., можна зрабіць выснову, што у 1860 г. блізу ўсіх жыхары Смаленшчыны былі Беларусы.

За тры стагодзьдзі маскоўскае улады й гвалтоўнае русыфікацыі шмат Беларусаў — сыноў Смаленская зямлі узбагаціла расейскую культуру й навуку.

Спаміж іх найбольш ведамы кампазытар Міхал Глінка (1804-57), які часця карыстаўся беларускім народным матывамі ў сваіх творах. Таксама прашччуры пісьменніка Ф. Дастаеўскага паходзяць з Смаленшчыны. Веда-

мы скульптар Міхал Мікешын (1836-99) паходзіў з Рослаўшчыны й быў ужо съведамым Беларусам.

На Усебеларускім Кангрэсе 1917 г. у Менску, на якім была абвешчана незалежнасць Беларусі, была таксама група прадстаўнікоў Смаленшчыны.

1 сінтября 1919 г. бальшавікі засноўваюць у Смаленску БССР — у супрацьвагу Беларускай Народнай Рэспубліцы. Рэзалюцыя 6-ае абласное канфэрэнцыі Расейскае Камуністычнае Партыі, якая фактычна заснавала БССР, кажа між іншага: „...6-ая абласная канфэрэнцыя ўважае за канечнае абвесціць самастойную рэспубліку Беларусі на тэрыторыі Менскай, Горадзенскай, Магілёўскай, Віцебскай і Смаленскай губэрніяў”.

Пасыля Расейская Камуністычнае Партыя „адумалася” й абрэзала працягнаваную ёю БССР да шасьцёх центральных паветаў Меншчыны, пакідаючы Віцебскую, Магілёўскую й Смаленскую губэрні пры РСФСР.

(Заканчэнне ў наступным нумары)
Юстыч

Хітрае пытанье. Місіянер, заблукаваны ў цёмнай Афрыцы, ня можа дапытатца правільнай дарогі ад туўбыльца. Тыя належаць да двух племяў — адно зь іх заўсёды маніць, а другое заўсёды кажа праўду. Сустрэўшы аднаго туўбыльца й ня ведаючы, да якога племя ён належыць, хітры місіянер адным пытаннем даведаўся ад туўбыльца правільнай дарогі. Што гэта было за пытанье?

Загадка: Зелязяка вязе, касцяяка сягэ, мокры Марцін падкладае.

КАНЦАВІЦА

Сёлета ў канцы ліпеня ё на пачатку жнівеня ў Вене адбудзецца УІІ Сусветны фэстываль моладзі ў студэнтаў. Фэстывалі гэтыя арганізуюцца ў фінансуюцца Масквой ды выкарыстоўваюцца ёю для сваіх прапагандавых мэтаў. Выпадак УІІ фэстывалю, упяршыню ладжанаў на гэтым баку зялезнай заслонай, дае добрую нагоду прасачыць, як ставяцца бальшавікі да беларускай моладзі на бацькаўшчыне ды якія магчымасці даюць ёй рэпрэзэнтаваць свой край на міжнародных сустрэчах.

Як выглядае з усяго, што пішацца ў гаворыцца на паняволенай Беларусі, ейнае ѹм'я не прагучыць на фэстывалі — яно будзе заглушанае расейшчынай, як гэта робіцца пры ўсіх падобных выпадках. Асобнае беларуское дэлегацыі на фэстывалі ня будзе, а на 800 афіцыйных дэлегатаў ад СССР для беларускай моладзі прыпадаюць лічаныя месцы.

Зусім няма чаго шкадаваць, што Беларусаў ня будзе на маскоўскім прапагандавым зборышчы ў Вене. Аднак, з факту, што бальшавікі не даюць ходу дэлегацыям беларускай моладзі за межы свае імпэрыялістычнае турмы народаў, беларуская моладзь у вольным съвеце павінна зрабіць адпаведны выснаву:

На нас кладзецца падвойная адказнасць і падвойны абавязак — за сябе ў за паняволеных братоў на бацькаўшчыне — рэпрэзэнтаваць імя Беларусі на іншанацыянальных і міжнародных форумах, уваходзіць у цесныя контакты з арганізацыямі моладзі прыязных нам народаў, асабліва народаў тых краёў, дзе мы цяпер апыніліся. ЗБМА мае вялікія ўдачы ў гэтым кірунку, а кіраўніцтва Згуртавання робіць зусім правільна, аддаючы гэтай справе шмат увагі.

Янка Купала, угодкі якога мы адзначаем у гэтым нумары, у вершы „Маладая Беларусь” напісаў нам:

Падымайся зь нізін, сакаліна сям’я,
Над крыжамі бацькоў, над нягодамі;
Занімай, Беларусь маладая мая,
Свой пачэсны пасад між народамі!

Увага! Абавязак кожнага сябры ў сяброўкі ЗБМА — узяць удзел у 8-ым гадавым зьездзе Згуртавання.

ПРАЧЫТАЙ...

СЫМОН МУЗЫКА*)

Якуба Коласа

Шмат хто прачытаў „Сымона Музыку” за адным прысядам, шмат хто перачытваў яго па колькі разоў. Ці аднаму з нас запамяталася на цэлае жыццё — із школьніх дзён або з гадзін вячорнага чытання — музыка Коласава паэзіі, жывыя вобразы роднае прыроды:

О край родны, край прыгожы,
Мілы кут маіх дзядоў,
Што мілей у съвеце Божым
Гэтых съветлых берагоў...

Паэма „Сымон Музыка” — ня толькі незраўнанае апісаныне беларускага краю, гэта выдатная алегорыя, дзе кананыне маладога мастака-музыкі Сымона й сялянскае дзяўчыны Ганны сымбалізуе дачыненіні нацыяльнае літаратуры да адроджванае Беларусі,

дзе гвалтоўнік Даманік — выразнае ўласбленіне панявольніка-бальшавіка.

„Сымон Музыка”, клясычны твор беларускай літаратуры пары адраджэння, прысьвячаны Якубам Коласам моладзі, нам з тобой, і таму мы павінны з удзячнасцяй прыняць гэты незаменны паэтаў дар.

Кніга „Сымон Музыка” можа быць вельмі добра выкарыстаная бацькамі для пазакляснага чытання сваім дзецям. Яе можна набыць праз выдавецтва „Беларуская Моладзі”.

*) Кніжка выйшла ў выдавецтве „Бацькаўшчына”, 214 балонак, цана — 3 даляры.

ГУМАР

У рэстаране: Гаспадар рэстарану пытаецца ў гасця:

— Ну, што вы скажаце на наш біфестак?

— Нічога сабе, — адказвае госьць.
— Толькі мне здаецца, што ён крыху замалы на свой век.

Пакаранье: — Скажы, якая кара за двужэнства?

— Ці-ж ты ня ведаеш — дзьве цешчы!

Наадварот: — Ведаеш, калі я п’ю каўю, дык пасля ніяк не могу спаць.

— Цікава... а ў мяне дык якраз наадварот: калі сплю, дык не могу піць каўю.

У дохтара: — Што рабіць? Мой муж гаворыць унаучы!

— А вы яму дайце выгаварыцца ўдзень.

У рэстаране: — І гэта мае быць сувіны катлет?! Сывінья, сябе шануючы, і тая абразілася-б!

— Выбачайце, я зусім ня думаў абразіць вас.

Надпіс на магіле: „Здароў! Неўзабаве пабачымся!”

Адказ на загадку з № 2 БМ:

— Прозывішча машыністага — Барановіч.

Адгадкі № 3: вока, комін, лыжка, зубы, язык.

Цана: 50 ц.



BYELORUSSIA

Ethnographical boundaries ▲ —————

Boundaries of the BSSR ▲ -----

(Byelorussian Soviet Socialist Republic)

Printed by R. Krupka & M. Pyrsky, 114 St. Mark's Place, N. Y. C.